Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ (Ἰω. κ΄ 19-31)
30 Ἀπριλίου 2006

Ζοῦμε ἐντὸς τῆς Ἀναστάσιμης περιόδου. Ἑορτάζουμε τὴν Λαμπρὴ καὶ γινόμαστε δέκτες τοῦ φωτός της. Γευόμαστε τὴν μεγάλη χαρά, ποὺ δωρεῖται στοὺς ἀνθρώπους καὶ βιώνουμε μέσα μας τὴ ζωή, ποὺ παρέχεται μὲ πλουσιότητα καὶ ἀφθονία.

Ἡ Ἀνάσταση εἶναι ἡ πεμπτουσία τῶν ἑορτῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Γιατὶ δίχως αὐτή, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει οἱανδήποτε ἄλλη ἑορτή. Καὶ ὄχι μόνο· μὰ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει ἡ ἴδια ἡ πίστη μας. Συνεπῶς δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία παύει νὰ ὑφίσταται καὶ τὰ πάντα καταντοῦν μάταια καὶ ψευδῆ.

Μὰ ἡ Ἀνάσταση εἶναι πιὰ γεγονὸς ἱστορικό. Ἔτσι ἄλλωστε παραδόθηκε καὶ ἔτσι βιώνεται μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ὁ ἴδιος δὲ ὁ Χριστὸς δὲν ἄφησε ἐτοῦτο τὸ γένος μετέωρο καὶ θολό. Οἱ ἀλλεπάληλες ἐμφανίσεις Του αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγο ἐξυπηρετοῦν. Νὰ βεβαιώσουν τὸ γεγονὸς καὶ νὰ πείσουν τοὺς ἀνθρώπους, ἰδιαιτέρως δὲ τοὺς Μαθητές, γιὰ τὴν πραγμάτωσή του.

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ στοὺς Μαθητὲς γίνεται σὲ δύο φάσεις. Ἡ μία δίχως τὸν ἀπόστολο Θωμᾶ καὶ ἡ δεύτερη μ᾽ αὐτόν. Ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς ἐπιθυμεῖ νὰ μὴν ἀφήσει κάποιον μέσα στὴν ἀμφιβολία καὶ τὴ σύγχυση. Ἐπιθυμεῖ νὰ ξεκαθαρίσει τὰ πράγματα.

Γι᾽ αὐτὴ τὴ δεύτερη ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ στοὺς Μαθητὲς καὶ τὸν Θωμᾶ, ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης θὰ σημειώνει στὸ σημερινὸ Εὐάγγελιό του, τὰ ἀκόλουθα: «Καὶ ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρες, ποὺ ἦταν πάλι οἱ μαθητὲς μέσα στὸ σπίτι καὶ μαζί τους κι ὁ Θωμᾶς, ξαναμπῆκε ὁ Χριστός, ἐνῶ οἱ πόρτες ἦταν κλειστὲς καὶ στάθηκε ἀνάμεσά τους κι εἶπε· Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ ὕστερα λέγει στὸ Θωμᾶ· Ἀκούμπησε ἐδῶ τὸ δάκτυλό σου καὶ δὲς τὰ χέρια μου καὶ φέρε τὸ χέρι σου στὸ πλευρό μου καὶ μὴ γίνεσαι ἄπιστος ἀλλὰ πιστός».

Μιὰ παρουσία θεϊκῆς συγκαταβάσεως. Καὶ μιὰ πράξη ἀγάπης πρὸς τὸν Μαθητή, ποὺ ζητεῖ νὰ ἰδεῖ καὶ νὰ ψηλαφήσει τὸ Διδάσκαλο. Ἐπειδὴ ὁ Χριστὸς ἀγαπᾶ τὸν Μαθητή του, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους, καὶ θέλει νὰ τὸν διασώσει ἀπὸ τὶς ἀμφιβολίες του. Γιατὶ ὁ Χριστὸς δὲν ἀξιώνει ἀγάπη, ἀλλὰ τὴ δωρίζει ὁ ἴδιος σὲ κάθε ἄνθρωπο ποὺ θὰ τὸν ἀναζητήσει.

Ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς ἀναζητεῖ καὶ ἐπιδιώκει νὰ ἰδεῖ, ὅσα καὶ οἱ ἄλλοι Μαθητὲς εἶδαν. Γι᾽ αὐτὸ ἐνσαρκώνει τὴν καλοπροαίρετη ἀναζήτηση κι ὑπογραμμίζει τὴν ἀνάγκη τῆς ἀνθρώπινης ἱκανοποίησης. Νὰ ἰδεῖ, ν᾽ ἀκούσει καὶ ἴσως νὰ ψηλαφίσει τὸ Διδάσκαλο.

Καὶ ὁ Χριστὸς ἱκανοποιεῖ τὶς ἐπιθυμίες του, ἀποδεικνύοντας σ᾽ αὐτόν, πὼς δὲν ὑστερεῖ τῶν ἄλλων. Μήτε ἐκλαμβάνεται ὡς κατώτερος, μὰ εἶναι κι αὐτὸς Ἀπόστολος καὶ Μαθητής Του. Γι᾽ σὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι εὐτυχὴς καὶ νὰ αἰσθάνεται τὸν ἑαυτόν του ὡς τὸν εὐλογημένο τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀντίδραση δὲ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σηματοδοτεῖ ἕναν ἐσωτερικὸ συγκλονισμό. Ἕνα ξέσπασμα πίστεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ Διδάσκαλο καὶ μιὰ ὁμολογία τῆς θεότητας τοῦ Χριστοῦ. «Καὶ ἀποκρίθηκεν ὁ Θωμᾶς καὶ τοῦ εἶπε· Σὺ εἶσαι ὁ Κύριος μου καὶ ὁ Θεός μου».

Σχετικὰ μ᾽ αὐτὴ τὴν ὁμολογία, ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, θὰ γράφει: «Γιατὶ ὄχι ἁπλῶς εἶπε ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου... ἀλλὰ ἕνα Κύριο τὸν αὐτὸν καὶ Θεὸ, ποὺ γεννήθηκε κατὰ τὴν αὐτὴ φύση ἀπὸ τὸν Πατέρα καὶ Θεό». Δηλαδὴ, ὄχι ὅμοιον μὲ τὸν Πατέρα, μὰ ὁ αὐτὸς ὡς πρὸς τὴν φύση. Θεὸς ὁ Πατέρας, Θεὸς καὶ ὁ Χριστός. Ἡ αὐτὴ θεϊκὴ φύση στὸν Πατέρα. ἡ αὐτὴ θεϊκὴ φύση καὶ στὸν Υἱό, τὸν Χριστό. Γι᾽ αὐτὸ ἀποκαλοῦμε τὸν Χριστὸ ὁμοούσιο μὲ τὸν Πατέρα, ὅπως ἄλλωστε διατυπώνεται καὶ στὸ Σύμβολο τῆς πίστεώς μας.

Ὁ Χριστὸς δέ, ἀποκαλύπτοντας τὸν ἑαυτόν Του στοὺς καλοπροαίρετους καὶ ἄδολους ἀνθρώπους, τονίζει τὸ γεγονὸς πὼς μιὰ γνήσια, ἁπλὴ καὶ ἀληθινὴ ὕπαρξη, μπορεῖ νὰ μεταβληθεῖ σὲ δοχέα τῆς χάριτός Του.

Νὰ αἰσθανθεῖ τὸν συγκλονισμὸ πὼς ὁ Χριστὸς τὸν ἀποδέχεται καὶ συνομιλεῖ μαζί του. Καὶ βιώνοντας αὐτὸν τὸν συγκλονισμὸ καὶ αἰσθανόμενος τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ δίπλα του, ἀνακράζει μὲ ἱερὸ δέος, ἀλλὰ θερμὴ πίστη: «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι πιὰ ἕνα ἱστορικὸ γεγονός. Μὲ μάρτυρες τοὺς ἴδιους τοὺς Μαθητὲς, ποὺ βίωσαν ἐπανειλημμένες φορὲς τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ. Μίλησαν μαζί Του· περπάτησαν δίπλα-δίπλα· ἔφαγαν Πῆραν τέλος ὡς δῶρο τὴν εἰρήνη Του.

Ὅπως καὶ ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς, ποὺ σήμερα ξαναθυμώμαστε τὴν ἐπιθυμία του νὰ ἰδεῖ τὸν Χριστό. Νὰ συνομιλήσει μαζί Του· νὰ τὸν ἐγγίξει· νὰ τὸν ὁμολογήσει. Καὶ ὁ

Χριστὸς τοῦ τὰ ἔδωσε ὅλα. Ἔτσι γιὰ νὰ αἰσθανθεῖ καὶ πάλι ὅπως πρῶτα Μαθητὴς καὶ Ἀπόστολος τοῦ Εὐαγγελίου Του.

Ἐμεῖς σήμερα ζοῦμε μέσα στὴν Ἀναστάσιμη περίοδο, λέμε καὶ ψάλλουμε τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη». Γνωρίζουμε ὅμως πῶς ἀποτελοῦμε τοὺς μάρτυρες καὶ τοὺς ὁμολογητὲς τῆς Ἀναστάσεώς Του. Καὶ καλούμαστε νὰ βιώσουμε ἐτοῦτο τὸ γεγονὸς ὡς ἐσωτερικὸ συγκλονισμὸ καὶ ὡς ὁμολογία στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὴν πίστη πὼς Αὐτὸς εἶναι ὁ Κύριός μας καὶ ὁ Θεός μας.

Ἀρχιμ. Ν.Π.